

Růže rolní

Rosa arvensis Huds.

Stupeň ohrožení: A1

POPIS

Poléhavá dřevnatá liána s dlouze (5-7 m) plazivými větvemi a krátkými, vzpřímenými postranními větévkami. Větve řídce ostnitě se skloněnými ostny. Listy obvykle 2-3jařmé, s vejčitými až eliptickými, jednoduše pilovitými lístky. Květenství poněkud připomíná velkokvětý ostružiník, bílé květy po několika na koncích postranních větévek, asi 5 cm v průměru, kališní lístky po odkvětu nazpět skloněné, záhy opadavé. Šípky elipsoidní, oranžově červené, dlouze stopkaté, 1,0-1,5 cm dlouhé, s nápadně vyčnívajícím sloupkem srostlých čnělek. Obsahují někdy jen 1 nažku (výjimečně více než 9 nažek v 1 šípku).

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Ve svém areálu roste v řídkých teplomilných listnatých lesích a křovinách, lesních okrajích společenstev řádu *Quercetalia pubescentis* a svazu *Carpinion*. Na bazických i kyselých podkladech, hlavně v pahorkatinách.

ROZŠÍŘENÍ

Druh západní, jihozápadní, též střední a jižní Evropy. V České republice už vyhynulý druh. Vyskytoval se velmi vzácně ještě koncem 19. a počátkem 20. století na jižní Moravě, a to v okolí Brna, Uherského Hradiště a na Pavlovských kopcích. V současnosti je pěstována pouze v botanických zahradách a může se vyskytnout v okolí zplanělá.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Poslední údaj o výskytu pochází z roku 1912 z Pavlovských kopců, takže druh je již více než 100 let na území ČR neznámý. Nejbližší výskyt na Zoboru (Malé Karpaty, Slovensko).

SEZNAM LITERATURY

JIČÍNSKÁ D., 1975. *Diversity of pollination in some Rosa species*. Preslia, 47, 267-274.

JIČÍNSKÁ D., 1976. *Autogamy in various species of the genus Rosa*. Preslia, 48, 225-229.

KLÁŠTERSKÁ I., 1969. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses I*. Folia geobotanica et Phytotaxonomica, 4: 175-189.

KLÁŠTERSKÁ I., KLÁŠTERSKÝ I., 1974. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses II*. Bot. Not., 127: 328-337.

KONČALOVÁ M. N., KLÁŠTERSKÝ I., 1974. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses III*. Folia geobotanica et Phytotaxonomica, 13: 67-93.

KONČALOVÁ M. N., 1975. *Studies in rose pollen II. Branched pollen tubes*. Preslia, 47, 111-116.

VĚTVIČKA V., 1995. *Rosa L. – růže*. In: Slavík, B. (ed.): Květena České republiky 4. Academia, Praha: 206-233.

MIJNSBRUGGE K. V., DE COCK K., COX K., BREYNE P., 2010. *Conservation measures for Rosa arvensis Huds. in Flanders (Belgium) based on congruent genetic and phenotypic population differentiation*. Conserv. Genet. 11:2243-2253

WRONSKA-PILAREK D., JAGODZINSKI A. M., 2011. *Systematic importance of pollen morphological features of selected species from the genus Rosa (Rosaceae)*. Plant Syst Evol 295: 55-72

